Österåkersbladet
Information om och för Österåkersbygden nr 10/2020



Foto: Egil Boräng

Annna Frössevi och Petra Karlsson gillar sin skola och älskar att undervisa.

ÖSTERÅKERSBYGDENS FRISKOLA

Många Österåkersbor minns säkert fortfarande hur det var 2009 när den kommunala skolan i Österåker lades ner. I september samma år anordnades en Framtidsverkstad. Den samlade många engagerade österåkersbor, som kände stark oro för bygdens framtid. Socknen kan inte vara utan sin skola! Efter många människors helhjärtade engagemang kunde Österåkersbygdens friskola välkomna sina första 23 elever höstterminen 2011. Nu har det gått drygt nio år sedan skolhuset åter fylldes av verksamhet. Rektor Anna Frössevi och läraren Petra Karlsson berättar om hur det är idag.

Den här höstterminen har skolan 53 elever, 32 i lågstadiet inklusive förskoleklassen och 21 på mellanstadiet. Nu finns det också fritids med drygt 30 inskrivna barn. Skolan har fyra lärartjänster inklusive rektorstjänsten, som är på halvtid. Det är en bygdeskola, där elever från Österåker och Läppe har förtur. Men det finns barn även från andra delar av Vingåker och till och med några från Finspångs och Örebro kommuner.

Skolan har fem profilområden:

Natur

Undervisning förläggs gärna utomhus i nära kontakt med naturen. Varje läsår i årskurs 4–6 är eleverna på en gemensam hajk. Dessa har tre olika teman, vandring, cykelhajk och Stockholm.

Kultur

Denna undervisning genomförs ofta tematiskt t ex genom att eleverna arbetar med månadens musiker, månadens konstnär osv.

Hälsa

I undervisningen ingår mycket rörelse och idrott. Man samtalar om vad man äter, hur man klär sig och hur man beter sig mot andra människor. Det är också mycket aktiviteter på skolgården där det finns stora ytor att vara på.

Kommunikation

Från och med årskurs 4 får eleverna dispo-

nera en mobiltelefon att använda i undervisningen och på fritiden för att t ex söka fakta och kommunicera med lärare och kamrater.

Entreprenörskap

Ett exempel är att eleverna i årskurs 4–6 producerar fem nummer av skoltidningen Korpgluggen som distribueras till alla brevlådor i Österåker. Arbetet med skoltidningen ger erfarenhet av att arbeta i projektform och söka fakta från olika källor.

Guldtrappan

Guldtrappan är en kvalitetsutmärkelse för kommuner och skolhuvudmän som ligger i framkant när det gäller skolutveckling i en digital samtid. Syftet är att uppmärksamma dem som arbetar långsiktigt och strategiskt för kunskapsutveckling, samarbete och personlig utveckling med hjälp av digitalisering. Bakom Guldtrappan står bl a Skolverket och Sveriges Kommuner och Regioner. De flesta av årets nio mottagare av utmärkelsen var kommuner, men där fanns också Österåkersbygdens friskoleförening. Juryns motivering löd:

”Österåkersbygdens friskola är en liten landsbygdsskola åk F-6, med digital skolutveckling som ett kraftfullt verktyg i skolan och för nära kontakt mellan ledning, lärare, målsmän och elever. Med uppdaterad webb och FB-grupp och genomtänkt infrastruktur byggd på fiberanslutning och mobiltelefon från skolan för allt och alla i åk 4–6, med bland annat en egenutvecklad app, kompletterad med lärplattor och interaktiva tavlor. Arbetet med skoltidning i skola och bygd exemplifierar en forskningsanknuten och innovativ verksamhet. Man utmärker sig med djärvt ledarskap och självständiga elever, är i framkant med IT, nära samhället och forskningsanknuten.”

Visst är det roligt att den skolan finns i Österåker!

Äta skolmat hemma

Ibland kanske man längtar efter att få mat som lagats av någon annan. Under vårterminen började skolan att på försök erbjuda Österåkersborna att köpa mat från skolan. Detta försök fortsätter under denna termin. Den som vill veta vad som serveras en viss dag kan gå in på skolans hemsida *www.osterakersbygdensfriskola.se* och se vad som bjuds. Blir du sugen och vill beställa mat, gör det genom att skicka ett SMS till nummer 070-45 73 691 dagen innan. Maten hämtas klockan 12.30 och betalning görs via Swish, nummer 123 364 76 41.

Text och bild: Egil Boräng

Österåkers Skolhus Ekonomisk förening

Text: Eva Hallin

Lördagen den 19:e september hade skolans fastighetsförening årsmöte. Det var en fantastiskt vacker höstdag, solig och varm, så mötet hölls utomhus. Ing-Mari Frössevi valdes till ordförande, Petra Karlsson till sekreterare, Gunnel Larsson och Kay Pettersson valdes att justera protokollet.
Kjell Finnberger har under tio år, från skolans start, till i dag varit ordförande för fastighetsföreningen, men avgår nu. Kjell avtackades av Ing-Mari, som berättade många dråpliga minnen från arbetet med att få igång skolan igen. Ing-Mari avtackade Kjell med en bukett solrosor och en fotobok ”Skolresan” om skolans tillkomst.



Foto: Kay Pettersson

I den nyvalda styrelsen ingår. Curt Andersson (ordf). Övriga ledamöter Petra Karlsson, Göran Heljedal, Göran Hallberg, Roland Andersson, Ola Malmkvist och Kjell Finnberger som kvarstår i styrelsen.

Familjen Dahlberg



1879 kom Per Johan Dahlberg (1848-1936) till Forsby som trädgårdsmästare. Hustrun hette Johanna Christina f.Holm (1843-1910) och de fyra döttrarna hette Anna (1877-1943), Alma (1878-1955), Ellen (1882-1947) och Thekla (1883-1955). Fotot från ca 1900.

Han kom att tjäna Forsby till 1920 då familjen köper Lundby (Östra Lundby). Theklas son Gerhard Dahlberg, har skrivit ner många historier från Österåker.

Dottern Anna gifte sig med ”Mattsa-Per” på gården Mattsa i Ättersta och började samla ihop allmogesaker. Så hon gick på många gårdsauktioner i våra trakter, där hon ibland konkurrerade med löjtnant Bäckström på Julita som också samlade gamla saker.

Denna berättelse handlar dock mest om småskolefröken Ellen Dahlberg, som kanske är flickan i ljus blus.

Ellen föddes på Forsby 1882 och flyttar 1905 till Jäder där hon blir lärarinna. Innan dess hade hon genomgått lärarinneseminariet i Malmköping. 1907 återkommer hon till Österåker och får tjänst vid Täppelunds skola, där hon under ”25 år nedlade ett nitiskt och självuppoffrande arbete”, som Gerhard Dahlberg skriver. Under många år var hon även slöjdlärarinna vid Hagby folkskola.

Omkring 1932 måste hon dock på grund av sjukdom sluta sin plats och först anställde hon en vikarie. Ellen var en skicklig och plikttrogen lärarinna som gjort sig allmänt omtyckt av såväl barnen som deras föräldrar och för övrigt alla, som hon kommit i beröring med.

1933 flyttade hon till sockenstugan, där hon kanske också hjälpte till med undervisningen när orken räckte. När hon började sin bana som lärarinna var det allmänt så att lärarinnorna var ogifta, och hon förblev så. Under kriget flyttade hon till Katrineholm där hon avled 1947, och är begravd.

Arne Westberg

Soldattorpet i Blomsterhult

Sedan slutet på 1960-talet har den gamla soldattavlan på soldattorpet i Blomsterhut varit på drift. Men nu har en ny tavla kommit i dess ställe. Den har tillverkats och skänkts av Arne Westberg. Lasse i Torp bistod vid monteringen på väggen. En honnör för Arne, och ett varmt TACK från mannarna på Soldattorp nr 244, Wingåkers Kompani.





Lars och Anders Nilsson

Österåkers kyrka

Söndag 18 oktober kl. 11.00
Gudstjänst, Karl-Erik Jansson

Söndag 25 oktober kl. 18.00
Gudstjänst, Anders Torby

Lördag 31 oktober kl. 18.00
Minnesgudstjänst, Anders Torby

Söndag 1 november kl. 18.00
Gudstjänst, Thore Rosenberg

Söndag 8 november kl. 11.00
Högmässa, Anders Torby

Restriktioner till följd av Coronavirus: I kyrkan firar vi gudstjänst som vanligt dock utan efterföljande kyrkkaffe. Torsdagscaféer och sopplunchер i församlingshemmet är inställda tills vidare. För aktuell information se hemsidan www.svenska-kyrkan.se/vvingakerosteraker

Från Sockenrådet

Julmarknad lördag den 5 december
Tiden går fort och om mindre än två månader är det dags för Österåkers traditionella julmarknad, som i år är planerad till lördagen den 5 december. På grund av pandemin är vi inte helt klara över detaljerna. Kanske kommer den att arrangeras utomhus för att minska risken för smittspridning. Vill du vara med och sälja på julmarknaden är det dags att anmäla dig till undertecknad.

Utkörning av Österåkersbladet 2021
Även om man kan få Österåkersbladet i digital form vill de flesta ha tidningen i sin brevlåda. Distributionen sker med hjälp av frivilliga krafter. Vår ambition är att ha så många medarbetare som kör ut bladet, att man bara behöver köra en gång per år. Det är två utdelningsrundor, som omfattar den södra respektive norra delen av socknen. För varje tur finns det karta och vägbeskrivning. Flera har berättat att utkörning av Österåkersbladet är ett roligt sätt att lära känna nya delar av bygden. Välkommen att vara med och distribuera! Hör av dig!

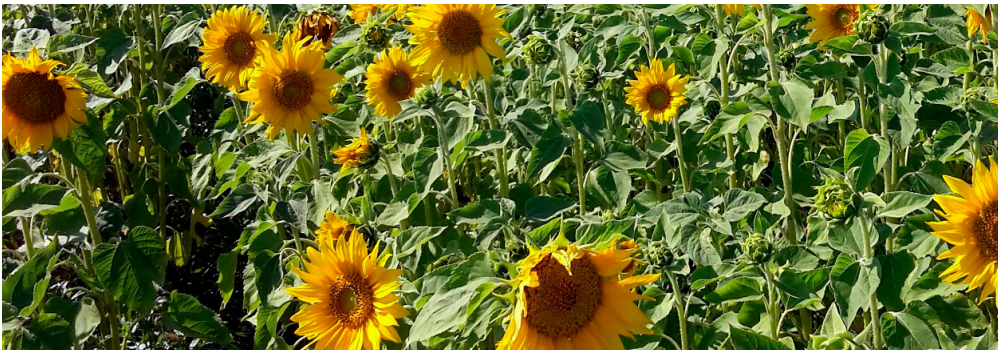
Sockenrådet önskar en god fortsättning på hösten genom

Egil Boräng
egil.boraeng@gmail.com, 070-643 93 55.

Solrosorna i Österåker

Sommarens snackis långt utanför Österåker, har varit solrosorna hos familjen Frössevi-Eriksson på Mårs. På det två ha stora fältet har det lyst tusentals solar, till glädje för alla som passerat förbi och alla som kommit för självplock. Det är en tidig födelsedagspresent från Annas man Örjan och den är svårslagen. Dagens ros brukar ju ges till någon som gjort något bra och jag tror att många i Österåker instämmer i Dagens solros till Elin, Anna och Örjan.

Text: Eva Hallin. Foto: Kay Pettersson



Manusstopp 8 november.

Utgivare av Österåkersbladet är Österåkers sockenråd: Egil Boräng 070-643 93 55
egil.boraeng@gmail.com **Redaktion:** Fredrika Hultgren och Eva Lidén
E-post: *osterakersbladet@hotmail.com*